

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 273

Únor 1978

Prohlášení Československé národní rady americké k smutnému únorovému výročí

Uplýnulo třicet let ode dne, kdy zanikla všechna svoboda i skutečná svrchovanost Československa.

Roku 1945 znovuzískaná svoboda a vytoužená neodvislost netrvaly dlouho. Po ukončení nacistické okupace stávala jen po sotva tříleté mezidobí naděje na obnovení ústavního řádu, na ožítí bývalé plné svobody a na neodvislost v politice mezinárodní.

Dne 25. února 1948 komunistická menšina uchvátila všechnu moc. Stalo se to způsobem, který byl v naprostém rozporu s demokratickými tradicemi Masarykovy republiky.

Tím uzrál zlý plod neblahého proniknutí Rudé armády do samého srdce Evropy za poslední doby války. Tím bylo dovršeno protipřírodní rozdělení Evropy a Československo se octlo tam, kam nepatří.

Proti vůli většiny národa vládnou od té doby v Československu lidé, kteří za svoje úřady a za svoji moc vděčí jen milosti Sovětského svazu a nikoli svobodné volbě lidu. Proto jsou pouhými představiteli cizí nadvlády a nikoli zastánci zájmů vlastního národa. Tím ovšem zanikla v mezinárodním postojí opravdová svrchovanost a neodvislost Československa, nyní úplně podrobeného vůli Sovětského svazu.

Doma zanikla svoboda politická, náboženská i každá svoboda jiná; zemědělcům byla odňata zděděná půda; dělníkům byla vzata možnost stávků; mnohým vědeckým činitelům byla vnucena práce manuální; obchodníkům a podnikatelům bylo znárodněno vše, co vybudovali vlastním úsilím, takže všem lidem byla vzata chuť k práci a naděje na zlepšení vlastního postavení a vyhlídka na lepší budoucnost dětí.

Věru horší než ozebračení celých skupin národa a než rozvrat národního hospodářství je násilí, páchané na duši národa. Věda, umění, výchova mládeže, všechno školství a celé soudnictví musí sloužit jen zájmům strany a stranické ideologie bezduchého materialismu; stát - to je strana - chce řídit nejen slova a činy, ale dokonce i všechno chtění a myšlení každého jednotlivce, ba i zcela osobní vztah lidské duše k absolutnu; duchovní odkaz předešlých generací byl zavržen coby snůška pověr; svobodný růst osobnosti do plného rozkvětu dle vlastních schopností, tužeb a inspirací byl znemožněn; vzájemná snášenlivost, úcta a láska byly nahrazeny podezíraním, závistí, záští a udavačstvím. Základní lidská práva byla oduznána v praxi, ač jsou zaručena ústavou i platnými mezinárodními smlouvami. Zanikla tedy svoboda jednotlivce ve vlastni zemi i svrchovanost státu navenek.

Dnes před třiceti léty byla spáchána křivda, která dosud trvá. Když se po dvacetiletém bezpráví Češi a Slováci pokoušeli o nápravu, o obnovení právního řádu a o nepatrné uvolnění, došlo k sovětské invasi roku 1968 a k dodnes trvajícím vojenským okupaci.

Země, kdysi št'astná, je dnes domovem smutku a tajeného stesku. Na tvářích lidí není vidět úsměvu, ani záblesku naděje v jejich očích.

Z lásky k lidem vlastní krve, z lásky k pravdě a spravedlnosti se s tímto stavem nikdy nesmíříme.

Proto žalujeme a žalovat nepřestaneme, dokud nebude odčiněn únor roku 1948 a dokud Československo nebude opět a vpravdě svrchované.

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Cesta ku stráte samostatnosti

Dnes si robíme výčitky a dohadujeme sa, kto zavinil február 1948, ktorý nás pripravil o samostatnosť. Je ťažko povedať s čím, kedy a kde začala cesta tento našej národnej kalvárie, ktorá viedla k februáru roku 1948. Bola to už snáď bolševická revolúcia roku 1917, tým, že splodila komunistickú rakovinu; alebo bol to snáď Hitler, ktorý umožnil, že sa táto rakovina začala šíriť; bol to Teherán, alebo Jalta, ktoré vzali na vedomie jej existenciu a podporili jej vzrast, alebo bola to Amerika s Angliou, ktoré prijali Stalina za rovnocenného partnera pri delení Európy po druhej svetovej vojne; alebo bola to, v našom prípade cesta prezidenta roku 1943 do Moskvy; alebo skutočnosť, že mnoho našich ľudí zo strachu, alebo oportunistu voľilo komunistov, alebo to boli zfanatizované odbory a ozbrojená milícia, ktoré hrozili občianskou vojnou; alebo sme to boli my všetci, ktorí sme čakali na val'kého slovanského brata ako osloboditeľ'a, ktorí sme pripravovali cestu k 28. februáru. Je isté, že každá táto udalosť, okram mnohých ďalších, mala svoj podiel na tom, v čom sa dnes nachodíme.

Túto cestu a toto nebezpečie som si začal uvedomovať už za Slovenského národného povstania, v naprosto negatívnom postojí Sovietov k nášmu oslobodzovaciemu boju a v marci 1945 v Moskve, pri jednaniach s našimi komunistami o budúcnosť Republiky. Bol som tam ako vojak, osobne som sa týchto jednaní neúčastnil. Stačili mi však vieruhodné informácie, aby som chápal, do čoho sme sa dostali. Uvádzam napr. rozhovor s prof. Drtinom, ktorý mi hneď v prvých dňoch jednaní v hoteli Nationale v Moskve povedal na moju priamu otázku toto: "Naši komunistickí partneri dali nám nož na krk. - Prišli s hotovým programom (pozdnejšie čiže zvaný Košický) a žiadajú na nás, aby sme ho podpísali, alebo sa vrátili do Londýna do exilu, že budúcu vládu Československa zostavia aj bez nás, tak ako si zostavili vládu Poliáci". Na moju ďalšiu otázku, či sa opravdu niečo také môže stať, mi povedal: "áno, môžu tak urobiť." Čo budete robiť, som sa ho ďalej vypytoval. "Máme dve možnosti," mi povedal, "bud' zahodiť flintu do žita a vrátiť sa do exilu, alebo ísť s nimi a vyčkat' dobu, kedy sovietske vojsko odtiahne za povodné sovietske hranice a bude uzavretý mier, kedy za pomoci našich, demokraticky zmýšľajúcich ľudí budeme moci nastoliť slobodnú vládu."

Nič sa z týchto predpokladov nesplnilo. Mier uzavretý nebol, sovietske vojska neopustili strednú Európu, ba naopak, začali

VĚSTNÍK

February 1978

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

VĚSTNÍK

Únor 1978

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 S. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

zosilovať svoje pozície v obsadených štátoch a budovať a zosilovať svoju armádu, zatiaľ čo Američania stiahli, až na slabé jednotky svoje vojska z Európy a my opustení od našich západných spojencov, stali sme sa obeťou sovietskeho imperializmu.

Nástup našich komunistov k uchváteniu moci začal už podpísaním tzv. košického vládneho programu. Zprvu bol to nástup opatrný a pozvoľný. Usadzovali sa vo vláde, vo vojsku, v bezpečnostných sboroch, v parlamente, kde to potrebovali. I nepohodlných sa zbavovali ľudovými súdmi, resp. hrozbami, preverovacími komisiami, fingovanými udaniami a organizovanými platenými udavačmi, apod. Komunistický tlak sa však začal stupňovať. Hlavne po schodzi tzv. Kominformy v lete 1947 vo Sklarskej Porobe v Poľsku, ktorej sa účastnili generálni tajomníci komunistických strán včetně Rudolfa Slánskeho a Baš'ovanského. Naším komunistom bolo priamo uložené skončiť s demokratickými smermi. K tomuto vývoju prispel tzv. Marshallov plán, ktorý križoval plány komunistov udržať Európu v biede a t'ažiť z jej mizérie; značnou mierou prispeli k tomu tiež nedorozumenia medzi Sovietmi a západnými spojencami, rýchla konsolidácia a začínajúca prosperita v Československu hneď po ukončení vojny ako aj výsledok volieb roku 1946 hlavne na Slovensku a obava z nových volieb, ktoré sa mali konať v máji 1948. Rok 1947 našiel našich komunistov už v plných prípravách na plánované prevzatie moci za nepriamej, ale v prípade potreby i priamej účasti Sovietov. Stali sme sa svedkami organizovanej a naplánovanej činnosti rozvratníckej, zastráňovacej, ako aj náborovej na získanie členstva pod sl'ubami, odmenami a pod. Slovensko, s vedúcou demokratickou stranou bolo jedným, vedľa armády a bezpečnosti, z hlavných terčov útokov. Už v júli 1947 sa zákonom o Národnej bezpečnosti čis. 149 zo dňa 11. júla 1947 jak národnej (SNB), tak aj štátnej (ŠTB) bezpečnosti na Slovensku. Zákon odňal právomoc povereníkovi vnútra nad týmito zbormi a podriadil ich priamo ministerstvu vnútra v Prahe, tj. komunistickému ministrovi Noskovi. Pražské ministerstvo vnútra udržovalo na Slovensku napriek opakovaným protestom ako predsedu demokrat. strany na Slovensku dr. Lettricha, tak aj povereníka vnútra silné bezpečnostné zbory (niekoľko tisíc) SNB z Čiech, složených z komunistických príslušníkov pod výhovorkou ich potreby proti tzv. Benderovcom a iným nespokojným živlom. Keď komunisti na Slovensku neuspeli, ani so správami o nebezpečí ľudáckej podzemnej činnosti, organizovanej dr. Durčanským zo zahraničia a zatýkaním osob podozrelých z tejto činnosti, ani s organizovaním závodných, ozbrojených milícií a vyzbrojovaním partyzánov (bol tu zákaz povereníka vnútra), ani snahami dokázať neschopnosť slovenských orgánov udržať poriadok a bezpečnosť na Slovensku, ktorú sami komunisti rozvracali, presunuli t'ažisko priprav útoku na nezávislosť Československa do Prahy. (Svolanie závodných výborov na 22. februára do Prahy a na 29. februára poľnohospodárskych výborov taktiež do Prahy, ktoré mali tlmočiť "vol' u' ľudu" v uchvátení moci komunistickou stranou.

Začiatok roku 1948 prinútil povereníka vnútra, že si vyžiadal audienciu u prezidenta za účelom upozorniť ho na bezprostredné nebezpečie chystaného komunistického prevratu. Stalo sa tak v druhej polovici januára 1948. Po prečítaní písomného hlásenia o stave bezpečnosti na Slovensku som sa po niekoľko minútovom tichu prezidenta priamo opýtal "Čo budeme robiť?" Prezident po mojej otázke chvíľku uvažoval, meral ma svojím zúfávym pohľadom a povedal mi "budeme se brániť, generále." Načo som sa snažil ho uistiť, že armáda je ešte spoľahlivá i napriek silnej komunistickej infiltrácii a že som osobne presvedčený, že uposlúchne priamy rozkaz svojho prezidenta a najvyššieho svojho veliteľ'a. Na Slovensku, že by sa mal k takému rozkazu pripojiť predseda Slovenskej národnej rady dr. Lettrich. S čím súhlasil. Upozornil som ho, že mám obavy, že sa komunisti vynasnažia všetkými prostriedkami ho izolovať a znemožniť akýkoľvek podobný zákrok. "Na to je pamätované," mi odvetil a dodal "vy si pripravte svoje veci". Možem tento náš rozhovor zdeliť dr. Lettrichovi, generálom Pikovi a Hasalovi a predsedovi branného výboru a starostovi Sokola dr. Hřebíkovi, som sa ho nakoniec dotazoval. Súhlasil, aby som tak urobil. Čo sa aj stalo. Po tomto rozhovore som uvažoval, ako postupovať. Skúsenosti z povstania na Slovensku mi boli pritom dobrým vodítkom. Nemal som však v tomto prípade žiadne ozbrojené zbory, alebo jednotky s ktorými by som mohol s určitosťou rátať. STB i SNB na Slovensku mi nepodliehalo, mal som však svojich osobných priateľ'ov, ktorým som mohol doverovať. S ich pomocou sa mi podarilo sústrediť vyše 300 príslušníkov SNB, spoľahlivých, bývalých príslušníkov čestníctva prvej Republiky v Čeklísku blízko Bratislavy. Pod zámienu d'alšieho ich preškolenia, a pripraviť ich tajne na úkol, ktorý ich čakal (obsadenie verejných úradov, komunistických povereníctiev, pošty, železnice, zaistenie nebezpečných osob, podľa pripraveneho zoznamu atd.) Začal som tiež sondovať náladu a smýšlenie dôstojníkov, miestnej, bratislavskej posádky, hlavne spoľahlivosť nižších priamych veliteľ'ov jednotiek. So smýšľaním vyšších veliteľ'ov som nebol načistom. Tak prišli osudné februárové dni. Odišiel som na zimné sokolské preteky do Tatier, kde som mal zastupovať prezidenta, ešte dost' istý, že komunisti ešte nič nepodniknú. S možnosťou, že im nahrá do rúk nejaká nepredpokladaná náhoda, alebo okolnosť som nerátal. Mýlil som sa. V nedeľu t.j. 22. februára s dr. Hřebíkom sme sa dozvedeli o demisii nekomunistických ministrov (vyjmul social. demokratov). Hneď som volal dr. Lettricha. Ukl'udnil ma, že to bude len prechodná vládna kríza. Ale ešte ten istý deň večer ma volal, aby som sa ihneď vrátil, že Husák nechal obsadiť povereníctva demokratickej strany. V útorok t.j. 24. februára ráno som volal kanceláriu prezidenta. Ozval sa mi kancelár dr. Smutný. Žiadal som o rozhovor s prezidentom. Zdelil mi, že prezident je zamestnaný. Naliehal som však, aby mu oznámil, že chcem vedieť aké má pre mňa rozkazy. Po asi 10-minútovom čakaní mi povedal, "že mi prezident vzkazuje, že mám vytrvať a vyčkať." Namiesto vyčkávania som sadol na rýchlik a odobral sa do Prahy, kde som sa v stredu skoro ráno dostavil do kancelárie prezidenta a žiadal, že musím súrne hovoriť s prezidentom. Bylo

mi povedané, že prezident má návštevu Gottwalda, Noska, Zápotockého a Slánského. Po asi 2-hodinovom čakaní prišiel ku mne dr. Jina s prezidentovej kancelárii a povedal mi, že prezident prijal demisiu nekomunistických ministrov. Čo to znamená, som sa ho opýtal, načo mi povedal "Bratře generále, nedá se nic dělat, všechno je ztraceno a cokoliv bys podnikal, bylo by to proti prezidentovi a legální vládě". Po ceste domov som sa pomalu vzpamätával a začal uvedomovať beznádejnosť situácie. Podnikat' niečo z vlastnej vôle bola by bezvýsledná sebevražda a bezvýznamná. Vrátil som sa do Bratislavy, kde SNB zatiaľ prekutalo moju úradovňu. Načo som protestoval u Husáka a osobne som mu oznámil, že rezignujem a žiadam, aby bola moja rezignácia uverejnená. Stalo sa tak až asi za týždeň na moju opakovanú žiadosť.

Odišiel som do Prahy, kde zanedlho nato bol som predvolaný na Pankrác k výslechu. Vypočúval ma mladý súdca Slováč, ktorého som poznal z povstania. Ukázal mi stoh papierov, svedeckých to výpovedí o mojej protištátnej a protikomunistickej činnosti. Potvrdil mi s tým len to čo som dávno vedel, že každý moj krok bol sledovaný, tak ako bol sledovaný každý, kto zastával nejakú zodpovednú činnosť, nevyvímajúc ani samotných komunistov. Nezatajoval mi nič. Mal som dojem, že mi chce pomôcť, a upozorniť ma, že nemám mnoho času na rozhodovanie. Zobral som ženu a automat a šiel, kde som si myslel, že budem mocť pomáhať proti rozvratnej a nemravnej činnosti komunistov.

Ján Papánek:

Tridsiat' rokov útlaku a biedy

Tridsiate výročie komunistického uchvátenia moci v Československu nám, ktorí sme za československú slobodu bojovali a ktorí sme poznali budovanie Republiky a jej demokratických inštitúcií, užívali jej výhod v slobodnom spolunažívaní, vo výchove, vo voľbe povolania, podnikania i sociálnych vymoženosti a v slobode pohybu i cestovania, nám pripomína tragické zmeny, ktoré tento vývoj zvrátili.

Komunistický režim, aby sa udržal pri moci, bol nútený terorizovať národ - vedľa ochrany sovietskou soldateskou - v takej miere, že len v posledných desiatich rokoch vyše 400,000 ľuďí bolo pozbavených normálneho zamestnania a živobytia. Okrem toho vyše 150,000 ľuďí bolo nútených odísť do exilu. V tejto dobe tridsiat' rokov národného utrpenia, ktorá doba je veľmi dlhá v živote človeka, ale v živote národa znamená iba krátku epizódu, by sme sa mali sústrediť na odčinenie slabosti a nedostatkov minulosti, nehľadať chyby len u druhých, ale si priznať, že náprava musí začať u každého z nás. Či nie je povinnosťou tých čo odišli do exilu, vedľa vlastného hmotného a duchovného zaistenia seba i svojich rodín, prispieť k zlepšeniu postavenia národa z ktorého pochádzajú?

Uvedomujeme si, že tiež slobodný svet prežíva morálnu krízu, ktorá ho oslabuje aj fyzicky a hmotne. Ustupuje násilium a snahe totalitných režimov po stálom výboji. Javi sa to markantne vo Spojených národoch, ktorých cieľom bolo zaistiť bezpečnosť a mier, usilovať o hospodársky a sociálny rozvoj a zaistiť ochranu ľudských práv a slobodu. Dnes sa stali nástrojom medzinárodných politických machinácií, miesto aby vytvárali ovzdušie harmonického spolunažívania, Stávajú sa strediskom nezriadenej propagandy proti Južnej Afrike, Izraelu a Chile, ale otázka porušovania ľudských práv v komunistických zemiach sa nespája ani na program jednaní ich orgánov.

Slobodný svet, konkrétne povedané Západná Európa a Spojené štáty s Kanadou, si to uvedomuje a má prostriedky i silu tento rozklad zastaviť, ale potrebuje k tomu viac dobrej vôle a jednoty. Nemalo by sa stať, aby nemecký ministerský predseda varoval

pred ostrejším postupom proti komunistom vo veci ochrany ľudských práv. Ale i za týchto okolností nám je akousi vzpruhou terajšia belehradská konferencia. Je pokračovaním helsinskej konferencie z roku 1975 o bezpečnosti a spolupráci v Európe. Prinesie málo kladných výsledkov svojich jednaní, pretože k uznášaniu je treba jednodhlasnosti a komunisti nepripustia, aby boli formálne odsúdení. Nemohli však zabrániť tomu, aby účastníci konferencie slozenej zo všetkých európskych štátov a Spojených štátov i Kanady, poukazovali na hrozné zachádzanie komunistických režimov s vlastnými príslušníkmi.

Pre trpiacich je to morálna posila a dáva im to možnosť i právny podklad dožadovať sa nápravy pod medzinárodnou i keď zatiaľ omezenou ochranou. Tak vznikla v Československu teraz celému svetu známa CHARTA 77 a jej doterajších dvanásť dodatkov. A tak spontánne vznikla v exile PETICIA 78. V týchto dokumentoch sa československý pospolitý človek a jeho priatelia dovoľávajú nápravy a plnenia záväzkov, ktoré komunisti vzali na seba.

Československý ľud po Mníchove a po dočasnom rozklade Republiky vypal svoje sily, stal sa spojencom štátov bojujúcich proti nemeckej totalite a svoju Československú republiku obnovil. Nemal však dost' morálnej ani fyzickej sily, aby plne obnovil i svoje demokratické inštitúcie. Pred tridsiatimi rokmi sa znova stal obeťou cudzej ideológie a sovietskej totalitárnej moci. Tento úpadok trval až do konca roku 1967, keď začala nová duchovná obroda, ktorá vyvrcholila behom 1968, takže musela byť potlačená cudzou brutálnou mocou. V tej dobe a zasa teraz v Charte 77, národ len potvrdil, že v celých národných dejinách sme napredovali i víťazili v prvom rade silou ducha - i keď sme vedeli bojovať vo všetkých končinách sveta ako legionári. Bývali sme predvojom európskeho rozvoja či už to bolo v dobe prijatia kresťanstva alebo vo výchove, v snahe o mierové usporiadanie v Európe a konečne i v humanitnom súžití národov.

Je to iba malý krok na ceste o nápravu, ale si uvedomujeme, že po dobe niekoľkých desiatok rokov teroru začína svitať. Nesmie sa ustať v úsilí, ktoré zatiaľ navonok vykazuje málo významných úspechov, ale komunistický režim sa ich hrozí a je nútený počítat' s odporom československého človeka.

Exil - všetkých vyše 300,000 československých ľudí, ktorí od roku 1948, opustili vlasť, kdekoľvek sa nachádzajú, i ostatní ľudia československého povodu a ich priatelia, majú povinnosť napísať ďalšiu kapitolu v tomto duchovnom i fyzickom boji. Urobia tak? Uvedomia si, že za úpadok posledných rokov nezodpovedá jediniec, ani skupina ľudí, ale všetci?

Lidská práva v Bělehradě

Průběh konference se dal předpokládat. Sovětskí delegáti podali nepřijatelný návrh, který se nezmiňuje o lidských právech, ignoruje předcházející jednání a názory většiny, obsahuje pouze všeobecný text o zmírňování napětí mezi Západem a Východem.

Konference se dostala do slepé uličky. Ve snaze vyprostit se z mrtvého bodu, devět neutrálních a neangažovaných zemí vypracovalo návrh kompromisní závěrečné zprávy. Ve svém návrhu se neutrálně vyhýbají ostrému obvinění z nedodržování lidských práv a Helsinské dohody. Žádají však liberální emigrační politiku a zaznamenávají nedostatky v plnění ustanovení o lidských právech. V návrhu není ani přímá výtka, že jsou pronásledováni jednotlivci za to, že sledují, zda se dodržuje Helsinská dohoda. Účelem návrhu je vytvořit základnu pro další vyjednávání.

Sovětská delegace odešla ze zasedání a dosud se nevrátila k závěrečnému jednání. Za těchto okolností jsou jen dvě možnosti: Usnesení musí být schváleno všemi, ale my víme, že Sovětský svaz nepodepíše nikdy něco proti svému zájmu, mohl by bojkotovat

závěrečný akt a nevrátit se. Nejraději by zakopal v zapomnění Helsinskou dohodu, která se obrátila v neprospěch komunistického tažení.

Svobodnému světu záleží na druhé alternativě: dohodnout se na provolání nedráždivém s tím však, že do dvou let se bude pokračovat v jednání na konferenci v jiném městě. Čas a místo má být rozhodnuto před rozchodem v Bělehradě. V tom spatřuje vyslanec Arthur Goldberg, vedoucí delegace Spojených států, nejlepší naději a nejlepší možnost, jak pravil v rozhovoru s Dr. Janem Papánkem, aby otázka dodržování Helsinské dohody byla stále živým předmětem jednání na světovém fóru.

Bělehrad byl jedinečnou příležitostí uvést čs. otázku před světovou veřejností. Naštěstí tato možnost byla plně využita. Chartisté připravili vážný dokument - chartu - a před zahájením konference využili situace, aby upozornili na svůj manifest za lidská práva a pokračují v tom ač někteří byli odsouzeni a všichni trpí persekucí.

Československá národní rada americká si byla vědoma své povinnosti a dle svých sil byla nápomocna americké delegaci poskytováním materiálu. Ses. Faltusová ve Washingtonu připravila a odevzdala 7 svazků usvědčujícího materiálu: kopie a překlady nařízení čs. úřadů a zákonů, rozsudky soudu, úřední korespondence s čs. občany, zamítnutí cestovního povolení, emigrace, sloučení rodin atd. Je to výmluvný dokument, jak čs. vláda potlačuje lidská práva, který ocenil senátor Robert Dole.

Rozbor Helsinské dohody, odůvodnění a význam charty vyplývající z Helsinské dohody připravili prof. František Schwarzenberg a Vlasta Vrázová. Veškerý materiál poskytnutý ČSNRA byl oceněn a dobře využit členy americké delegace. Poslanec Dante Fascell, vedoucí Congressional Committee, poslankyně Milicent Fenwicková, poslanec Edward Derwinski, oficiální zástupci State Departmentu a jiní uznali tuto práci ČSNRA.

Významným dokladem byla zpráva Amnesty International, mezinárodní organizace, která se zajímá o osud politických vězňů. Osobně svědčili před Congressional Committee postižení, mj. Jan Beneš o zákazu čs. vlády povolit jeho dětem odcestovat za rodiči. State Department měl doklady o svém jednání s neoblomnou čs. vládou v těchto věcech. Bylo mnoho usvědčujícího materiálu proti kterému se čs. delegace nemohla bránit.

O Československu se mluvilo často. Byla to vítaná příležitost jak seznámit světovou veřejnost s poměry v ČSSR. Pražský režim dal sám sobě nejhorší vysvědčení.

První reakce čs. vlády je zvýšení tlaku doma, ale Bělehrad byl jen začátek, na kterém se bude stavět další náš odpor proti zlu.

Je důležité pokračovat v útoku, neslevovat, útlak a hříchy komunistické vlády musí být stále zveřejňovány. Čs. občané budou posilněni vědomím, že jejich osud je nám dobře znám a že svobodný svět není k tomu lhostejný.

IN MEMORIAM:

K utčení památky zesnulého manžela, p. Václava Welcla, k 15. výročí jeho úmrtí věnuje Emilie Růžičková, FL	\$20.00
K utčení památky drahého manž. Jaroslava, věnuje Marie Polánková, OH	10.00
K utčení památky manžela, p. Josefa Hanuše, věnuje Barbara Hanušová, FL	5.00
K utčení památky p. William Čuhly, který zemřel 18. listopadu 1977, z pozůstalosti věnováno, IA	5.00
K utčení památky manžela, p. Petra Rabštejnka, věnuje pí. Hermie C. Rabštejnková	5.00

DARY NA ČINNOST ČSNRA:

Československá ženská národní rada v exilu, IL	300.00
Bohemian Funeral Directors Association, IL	100.00
Robert B. Warner, D.C.	50.00
Jaroslav a Věra Šperlovi	30.00
American Czechoslovak Social Club, Miami, FL	25.00
Charlotte G. Masaryk Society, NYC	25.00
Adolph a Mary Ann Cierny, IL	25.00
"Vděčná v Texasu"	25.00
Ludvik A. Bugsch, M.D., IL	25.00
Zdeňka S. Štulíková, MI	25.00
Dar přátel manželů Eduarda a Marie Dellinových, věnovaný u příležitosti výročí jejich sňatku, IL	25.00
Col. J. J. Pospíšil, NE	20.00
Frank Skovajsa, CA	20.00
Ladislav Treskon, IL	20.00
William E. Votruba, MI	20.00
Dr. Jaroslav a Angela Jírovi, CA	20.00
Felix Rosenchein, IL	16.00
Bohemian Woman's Civic Club, IL	15.00
Pí. Antonie D. Bílý, CA	14.00
Emilie Bodláková, FL	13.00
Karel Burian, IL	11.00
manž. Miro Kotovi, IL	10.00
Frank a Lillian Janečkovi, AZ	10.00
Frank Pekrt, IL	10.00
pí. Maria Smržová, NYC	10.00
manž. Frank J. Pelichovi, CA	10.00
Jaroslav Schollar, CA	10.00
manž. Jan Sopoci, NJ	10.00
Antonie Kankovska, FL	6.00
Peter Vlčko, MI	3.00

Z Chicaga

Dne 18. ledna událo se radostné setkání na letišti O'Hare rodičů s dětmi, jedenáctiletou Marcelou a devítiletou Andreou. Očekávali je toužebně otec Jaroslav a matka Blanka Němcovi, poslanec Spojených států Henry Hyde, a reportéři s televizní kamerou.

Jejich případ je téměř ojedinělý ze sta rozdělených rodin, jen málo podobných případů má šťastné zakončení. Když sovětská armáda vpadla do Československa, utíkalo mnoho lidí přes hranice na Západ. Nemohla vždy uprchnout celá rodina, obzvláště když byly malé děti. To byl právě případ rodiny Němcové. Svěřili své malé dvě dcerky dědečkovi a babičce v naději, že si brzo pošlou pro děti a že jim vláda povolí povolat děti k sobě. Jako mnoho jiných si naivně představovali, že jim povolení vymůže Mezinárodní červený kříž a úřady. Jejich snahy byly marné. V roce 1970 přijeli do Chicaga a zde pokračovali ve svém úsilí. Apelovali nadarmo, až se obrátili po čtyřech letech na poslance Henry Hyde-a, zvoleného do Washingtonu za Chicago - šestý distrikt (Berwyn a předměstí).

Poslanec Hyde se spojil s čs. vyslanectvím ve Washingtoně a žádal velvyslance o spojení všech členů Němcovy rodiny. První pokus zklamal. Poslanec Hyde byl však členem delegace amerického kongresu, která navštívila Československo. tam se setkal s vedoucím konzulárního oddělení čs. ministerstva, kterého požádal o pomoc. Bylo mu naznačeno, že by Němcovi se měli přihlásit osobně na washingtonském vyslanectví. Manželé Němcovi se vyhýbali této návštěvě, ale poslanec Hyde jim nabídl, že je tam doprovodí. To se stalo v říjnu.

Počátkem ledna State Department vyznamenal rodiče, že dětem byla udělena víza a za dva týdny byly děti na cestě.

Z událostí v Československu

Krátce po zahájení bělehradské konference na podzim konal se tajný soud v Praze s disidenty. Václav Havel byl obviněn z pokusu odeslat do ciziny memoiry Dr. Prokopa Drtiny, býv. ministra spravedlnosti za presidenta Beneše, a byl odsouzen na 14 měsíců podmínečně. Žurnalista Jiří Lederer byl obviněn, že pašoval do ciziny rukopisy autorům, kterým nebylo dovoleno vydávat spisy doma. Byl odsouzen na tři roky vězení nepodmínečně. Dramatik František Pavlíček byl odsouzen na 17 měsíců podmínečně, že odsuzoval socialistický řád a pomlouval vládu v cizině. Churavějící Ota Ornest, který jediný nepodepsal chartu, který však byl vězněn od ledna, byl odsouzen na tři-a-půl roku vězení za styky s cizinou.

Odsouzení podali odvolání. Mezinárodní organizace pro ochranu politických obětí si stěžovala čs. ministru vnitra Dr. Obzinovi proti tajnému soudnímu řízení. Taktéž si stěžovala mezinárodní Amnesty International, že jí nebylo dovoleno vyslat svého právního pozorovatele.

Dvanáctého ledna probíhalo odvolací řízení před pražským soudem. Zvláště se vyznamenala ozbrojená policie, která se psychodávě hloučků lidí, jakmile se někdo přiblížil k soudní budově. Několik diváků bylo při tom zraněno.

Soudní řízení bylo opět tajné. Jedině Ornestovi byl snížen trest o rok a to proto, že přiznal svou "vinu" na televizi. Nutno dodat, že byl měsíce vězněn a že je nemocný.

Jiří Lederer se nechtěl kát, dokonce si ublížil svou obhajobou, z které vysvítá, že se ničím neprovinil, jen že dával k zveřejnění interviews s čs. autory, jejich fejetony, básně atd. Týká se to příspěvků nejlepších čs. spisovatelů a básníků: Seiferta, Patočky, Vaculíka, Klímy, Havla a jiných. Pražský soud přisuzuje těmto spisovatelům nebezpečný protisocialistický charakter.

Ve své obhajobě Lederer se hájil proti nařčení, že je nepřítel socialismu (komunismu) a republiky: "Prý jsem nepřítel socialismu. Já jsem takový nepřítel socialismu jako např. Marchais, Berlinquer, Carillo. Tito čelní představitelé stran, které spolu se sovětskou a jugoslávskou jsou nejvýznamnějšími komunistickými stranami Evropy. Jejich názory jsou mi velice blízké a v některých směrech se s nimi zcela ztotožňuji (s Eurokomunismem), např. s jejich názory na československý rok 1968, na vstup sovětských vojsk do ČSSR v srpnu 1968 či na čs. situaci v 70tých letech . . . Jsem stoupencem socialismu, v němž občané rozhodují o svých zástupcích ve svobodných volbách, socialismu, v němž je svoboda projevu, zejména tisku, socialismu, v němž oposice nepronásleduje, ale s respektem se s ní jedná jako se součástí veřejného mínění. Jsem stoupencem socialismu, o něžž pokus jsme zahájili zrovna před deseti lety. Tento pokus byl udušen cizími tanky".

Sotva vyřkl tato slova, předsedkyně senátu Dojčářová mu vzala slovo. Lederer žádal, aby byl zaprotokolován tento zákaz, neměl však dovoleno svou závěrečnou řeč dokončit. Rozsudek - tři roky vězení - byl potvrzen.

Jeho řeč byla otištěna časopisem Le Monde v Paříži, ve Frankfurter Rundschau a ve Spojených státech.

Dne 28. ledna skupina přátel (počet zúčastněných se ve zprávách liší) si koupila lístky na ples železničářů v Praze. U vstupu na tento lidový podnik je očekávala policie v přestrojení za železničáře, která si zase počínala tak hrubě, že několik lidí bylo zraněno, mezi nimi dramaturg Pavel Kohout. Postižený popsal podrobně celou událost ve svém protestu předsedovi federálního parlamentu.

Václav Havel a známý herec Pavel Landovský byli odvezeni na policii k výslechu; zůstanou ve vyšetřující vazbě nejméně měsíc.

Bezdvoudně byl zatčen a vyslýchán prof. Ladislav Hejdlánek, který se stal mluvčím chartistů po úmrtí prof. Jana Patočky. Bylo

s ním surově zacházeno, o jeho "hříchů" není nic známo, komunistům asi vadí to, že je na světě. Poslední dobou prof. Hejdlánek si našel jakousi práci u hasičů.

Každým svým činem čs. vláda si dělá větší ostudu před světem. Západní pozorovatelé usuzují, že pražský režim je nejposlušnější sovětských rozkazů ze všech porobených národů a nejpřísnější ve svém hloupém byrokratismu.

Zprávy odboček a oblastí

Zo spolkového života vo Washingtonu

Washington, D.C. - Nedávno konala se schodza zástupcov spolkov washingtonských pre zdokonalenie plánov jednotného postupu vo veciach zábavných podnikov a spomienok na významné národné dni, pre usporiadanie shromaždení dl'a možnosti v dňoch, kedy žiadna iná rodácka organizácie niečo podobného na programe nemá, aby tak zabezpečená bola dobrá účasť v najprajnejšom počte na každom podniku.

Tohoto roku spoločnými silami usporiadaná bude spomienková slávnosť na narodeniny Tomáša Garrigue Masaryka. Za rečníka je pozvaný dr. Ján Papánek.

Tradičný majáles, tohoto roku 6. mája, je síce za správy washingtonskej odbočky Československej národnej rady v Amerike, ale v patronátu sa podielajú všetky spolky a organizácie. Vynikajúcim bodom majálesu bude tanec slovenská beseda

Protestná autokolona dňa hanby, 18. augusta, bude tiež spoločným podnikom spolkov, aby tak jednotne bolo poukázané na zákerné obsadenie Československa hordami Sovietskeho Ruska.

Završením spoločných úsilí washingtonských spolkov bude dostojná spomienka na 60. výročie prehlásenia utvorenia Republiky československej. Plánované je spomienku usporiadať za činnnej účasti členov federálnej zákonodárne. Za rečníka je ushodnuté povolať dr. Povolného, predsedu Rady Slobodného Československa.

Novinkou pre Washington je utvorenie Wilsonovho Klubu v rámci ústredia Demokratickej strany. Klub pozostáva z Amerikánov československého povodu pre fudrovanie ideálov a pamiatky veľ'kého Prezidenta Woodrow Wilsona.

Spoločných podnikov zúčastňujú sa nasledovné washingtonské organizácie: Washingtonská odbočka ČSNRA; Washingtonská odbočka SVU; Sokol Washington; Rada Slobodného Československa; Washingtonská odbočka ČSA; Zahraničný výbor ČSNRA; Výbor medzikonfesijných bohoslužieb; Československo-americká rada pre vzdelanosť; a Cyrilometodejská liga.

Mimo spomenutých spoločných podnikov každý spolok má svoj rozvrh verejných vystúpení, vlastne programy nie v konflikte so spoločnými podnikmi sbratrených spolkov.

Svorná spolupráca washingtonských reprezentačných telies slúži na zvel'adenie dobrej povesti našských organizácií v očiach verejnosti a spoluobčanov.

Vděčná vzpomínka na Wilsonových 14 bodů v Bělehradě

Uznání Československé národní radě americké

Před odročením prosincového zasedání bělehradské konference 35 států promluvili také dva američtí delegáti o právu na sebeurčení národů. Jedním byl Robert Frowick, který připomněl 14 bodů presidenta Woodrow Wilsona, vyhlášených právě před 60 léty - 18. ledna 1918 a jejich význam pro Evropu za první světové války a po válce. Zdůraznil tradiční americké sympatie k národům, které se dovolávají práva na sebeurčení.

Druhým řečníkem na toto thema byl senátor Robert Dole, který ve své řeči také citoval americké organizace, sdružující Američany, kteří mají vztahy ke státům a národům střední a východní Evropy a projevují zájem o dodržování Helsinské dohody nejenom pokud se týká lidských práv, ale také práva na sebeurčení národů.

Mezi organizacemi, které senátor Dole jmenoval, byla také Československá národní rada americká.

(Zpravodaj z Washingtonu)

Odbočka ČSNRA San Francisco

V únoru slavil br. Jiří Špánek, předseda odbočky Rady a dlouholetý člen předsednictva a výkonného výboru pětasedmdesáté narozeniny při plné práci. Bylo vděčně vzpomenuo v Sokole na jeho celoživotní práci a obětavost. Četní přátelé z Chicaga a z různých míst jeho působení blahopřáli mu dopisem a členové předsednictva telegramem k významnému svátku, který oslavil ve zdraví.

Br. Špánek se narodil v Hostivaři u Prahy a od útlého mládí byl svým otcem zasvěcován do národní práce v Sokole. Ve dvaceti letech stal se náčelníkem Sokola v Hostivaři, za starostenství tehdejšího ministerského předsedy Antonína Švehly.

Po absolvování elektrotechnické průmyslovky odebral se do Paříže, kde prožil mnoho let a kde ho zastihla druhá světová válka. Byl mezi prvními dobrovolníky do československé armády ve Francii a členem tzv. "politické pětky" společně s Dr. Ripkou, Ing. Kleinbergem, Hanušem a Miličem. Nepřestal pracovat za osvobození Československa v zahraničním odboji ani po pádu Francie.

Po válce se ženou a dvěma syny Jiřím a Zdenkem přestěhovali se do předměstí Chicaga. Měl zde již mnoho známých, kteří ho znali z jeho četných dopisů z Francie a příspěvků do krajských novin. V Chicagu hned se zapojil plně do práce v krajských kruzích, do Sokola a do Československé národní rady, kde působil v odbočce "Dr. Milada Horáková". Byl jednatelem odbočky, pak jednatelem Oblastního výboru a konečně členem předsednictva. Když se přestěhoval s rodinou do Kalifornie, byl činným zakladatelem odbočky v San Francisku a později oblasti Pacifické. Pracuje stále neúnavně a nadšeně, takže by se ani nemusel hlásit k pětasedmdesátce. Nabádá jiné, aby se zapojili do "vlastenecké" práce a stěžuje si, že mladší nemají ani ten jeho elán, ani jeho energii.

Zdar a zdraví do dalších let, bratře Špánku.

14 let odbočky "Generál Štefánik"

Listujeme-li knihou zápisů o schůzích odbočky, lze zvláště zakládajícím členům těžko uvěřit, že 17. ledna 1964 dali vznik organizaci, která se tedy min. 17. ledna 1978 dožila již čtrnácti let. - I když se za tu dobu na jejich tvářích objevilo více vrásek a přibýlo bílých vlasů, jejich pracovní zájem a organizační elán těmito léty nebyl nijak postižen. Ba spíš se zdá, že s pohledem na dobře vykonané dílo přibýlo ještě více vroucnosti a zodpovědnosti, aby nic neposkvřnilo tradici dobrého jména odbočky. Toto se týká hlavně vedoucích funkcionářů, kteří obětavě a s mladickou vervou plní dobrovolně převzaté povinnosti. Platí to především o prvním a dosavadním předsedovi br. Ed. Dellinovi a jednatele Karlu Halaškovi, bez nichž si jen stěží můžeme naši zdárnou činnost představit.

Ale neméně i vytrvalost a obětavost ostatních funkcionářů a členů způsobila, že organizace ani po čtrnácti letech neztratila nic na své výkonnosti. Bratrské prostředí na našich schůzích, kde se účast pohybuje mezi 20-35 členy, je toho nejlepším důkazem.

Bohužel, čas byl zákonitě neúprosný a za ta léta vyryl v našich řadách hluboké mezery. Ztratili jsme dobré přátele, kteří se už nikdy vrátit nemohou - zemřel nám br. Křištof, Maxán, sestra Borovičková, dr. Příbyl a dr. Laurych. Existenční povinnosti vytrhly však z našeho středu i řadu upřímných členů, jako manželé Sollarovi, Kalivovi, Harnovi a další, na které rádi vzpomínáme. - Ale jak život jde, na uprázdněná místa přišla mezi nás řada nových členů, kteří se upřímně snaží přejmout styl našeho jednání a činnosti. Nevyjmenuji jistě všechny, když uvedu alespoň jména br. Vačka, manželů Šmerdových, Kraupnerových, Koudelových a další. Jen tak, přes nepříznivé zásahy osudu a života se nám podařilo udržet členský průměr na čísle 45.

Řádná valná hromada odbočky, která se konala 12. listopadu 77 v novém domově u manželů Prochotských ve Skokie, nepřinesla do vedení mnoho změn. Předsedou zůstává br. Dellin, místopředsedou br. Prosnitz, jednatelem K. Halaška, pokladní S. Struhařová. Byla však zvolena nová zapisovatelka s. Věra Prochotská a tiskovou referentkou sestra Koudelová. Jako delegáti do Oblastního výboru byli vysláni bratři Boris Kraupner a Vojta Vacek.

Vedle účasti členstva na podnicích, organizovaných Ústředím nebo oblastí Rady, vyvíjela naše odbočka v r. 1977 vlastní rušnou činnost. Měli jsme celkem šest členských schůzí. 5. února u Bukovských v Highland Parku, 2. dubna u Taubitzů v Antioch s promítnutím filmů ze států Střední Ameriky, které předvedli manželé Zemanovi. 11. června u Dellinů v Lake Villa s přednáškou a obrázky z Československa a Israele, kterou přednesl host br. Marek z Chicaga. 24. září u Harnů s velmi pěknými snímky a slovním doprovodem br. Harny z jejich cesty po Utahu, Arizoně a Kalifornii. Na poslední valné hromadě br. Prosnitz sdělil nám své zkušenosti a dojmy ze zájezdu do rudé Číny. Jeho pozorně sledovaný výklad byl doprovázen řadou zdařilých barevných diapositivů.

Kromě těchto "oficiálních" schůzí uspořádala odbočka několik mimořádných akcí. Příkladem byl filmový večer, organizovaný ve spolupráci s odbočkou "Gama" - 7. května v zasedací síni Lake Villa Township, na němž se v hojném počtu dostavila i tamní americká veřejnost. Byly promítnuty filmy "Price of Peace and Freedom" a Solženicynův projev. Úvodní slovo k programu měl br. dr. Chalupa.

Tak jako mnoho let minulých i v r. 1977, 7. srpna byl uspořádán tradiční rodinný výlet do zahrady u jezera u sestry Laurichové v Lindenhurst. Sestra Laurichová věnovala všechno jídlo a nápoje - avšak odbočka tentokrát vybírala za vše mírný poplatek. Výnos \$113.55 byl pak věnován Ústředí Rady k uctění památky dr. Lauricha. Stejně tak i výtěžek tomboly \$73. Také mimořádný dar \$70 jedné naší členky, jež si nepřeje býti jmenována, byl postoupen Ústředí. V jedné z posledních členských schůzí bylo odhlasováno, aby celková suma byla zaokrouhlena na \$300, což vedle řádně odevzdaných členských příspěvků je mimořádný dar odbočky našemu Ústředí Rady k umožnění její další úspěšné činnosti.

Minulý rok byl zakončen skoro již tradiční "Mikulášskou" zábavou, kterou obětavě připravili manželé Struhařovi ve svém domově. I zde jsme v našem středu přivítali řadu hostů z jiných odboček.

Odbočka "Štefánik" vstoupila tedy letos do patnáctého roku své činnosti. I když je to jubileum časově ještě málo významné v porovnání s dlouholetou tradicí krajského života v USA - přece jen stojí již za zmínku a pozornost, neboť jen z takových i malých jubileí je možno kovat pevný řetěz svazků generací minulých, dnešních i budoucích. Ke zdaru naší národní skupiny zde, k posile nsvobodného lidu v Československu a k dalšímu růstu a upevnění demokracie v USA.

Josef Zeman, dopisovatel

Krajanský výbor v Clevelandu,

kteří je členem Československé národní rady americké, pořádá letošní "Jubilejní 28. říjen" v památné České národní síni na Broadway v neděli odpoledne, dne 29. října.

Předsednictvo ČSNRA s radostí uvítalo tuto zprávu a rozhodlo se ztotožnit se s touto oslavou a spolupřátelovat s Krajanským výborem "28. říjen". Přirozeně, že odbočky Rady budou, jako vždy, pořádat místní oslavy.

Čtvrt' století českého rozhlasu

Dvacet pět let je dlouhá doba a v exilu kus života těžkého, jak říká jeden náš exilový básník. Ano, už dvacet pět let zní každý týden na vlnách rozhlasové stanice WERE v Clevelandu naše mateřština, krásná, čistá čeština. Na rozhlase zní i naše hudba, která dobyla si úcty a uznání kulturního světa, nejenom místní zprávy a informace; zní také slova statečná a bojovná, která burcují svědomí lidí tohoto št'astného kontinentu, který nepoznal nesvobodu a okupaci. Také američtí občané slyší ve své rodné řeči slova o malé, krásné zemi v srdci Evropy, která bývala kdysi zemí št'astnou a svým demokratickým zřízením vzorem mnoha zemím jiným, a o komunistickém znásilnění její svobody. A každý týden rozhlas nutí americké občany, aby přemýšleli o omylech ku konci druhé světové války.

Dvacet pět let je dlouhá doba. Velký kus osobního odříkání pro toho, kdo připravuje rozhlasové relace každý týden. Nepočítané hodiny, dny tak často obětavě nastavované nocemi. Je k tomu zapotřebí mravní síly, nadšení a národního uvědomění. A hodně lásky k rodné vlasti.

V rozhlasovém studiu clevelandského rozhlasu se vystřídalo za tuto dobu mnoho význačných národních pracovníků. Svými projevy zapsali se do historie rozhlasu nezapomenutelně dr. Petr Zenkl, dr. Ján Papánek, kardinál Beran, Václav Majer, řada poslanců, novinářů, kulturních, odborných a sportovních pracovníků. A později také činitelé v odboji a političtí vězňové z okupovaného Československa. Všichni se stejným úmyslem: být prospěšní svému národu.

To je idea také těch, kteří každý týden, po dvacet pět let, obětavě připravují naše vysílání. V rozhlasovém studiu clevelandského rozhlasu voní tyto dny velká kytičice karafiátů. A není náhodou, že jsou v národních barvách, červené a bílé. Je to vonička díky a uznání. Díky a obdiv nás v exilu i doma Zdenkovi a Evelyn Pražákovým za jejich obětavou práci na českém vysílání. Dnes se mohou oba hrdě ohlédnout zpět. Je to velký kus práce pro národ a vědomí, že nežijí marně svůj exilový život.

Zdenek Slavík

Úspěch XXVII. výročního plesu Oblastního výboru ČSNRA v Chicagu

Slavnostní ples v plesové síni Drake hotelu v Oak Brooku, Ill., zahájil předseda Oblastního výboru Čs. národní rady americké v Chicagu František Kalkus, který byl zároveň předsedou letošního plesového výboru. Uvítal přítomné a v krátkém projevu vzpomněl 60. výročí založení Československé republiky a také 60. výročí založení Čs. národní rady, kterými je tento rok pro nás zvlášť významný. Pak představil Master of Ceremonies večera prof. dr. Františka Schwarzenberga.

Dr. Schwarzenberg pozdravil všechny přítomné a představil čestného předsedu plesu - poslance Spojených států Henry J. Hydea, díkem za častou a osvědčenou podporu našich snah, zástupce čestného předsedy plesu senátora Adlai E. Stevenzona a zástupce poslance Edwarda J. Derwinského, a přečetl pozdravné telegramy sen. Stevenzona a poslance Franka Annunzio..

Poté představil profesor Schwarzenberg funkcionáře Rady: předsedu ČSNRA, gen. dr. Mikuláše Ferjenčíka, nositele

amerického vyznamenání Legion of Merit, doprovázeného chotí Miladou Ferjenčíkovou, místopředsedkyní oblast. výboru i plesového výboru a předsedkyní Čs. ženské národní rady; místopředsedu ČSNRA ing Štefana Papánka a jeho chot'; býv. předsedu ČSNRA a výkonného tajemníka ČSA James V. Krákoru s chotí; čestnou předsedkyní ČSNRA a redaktorku publikací ČSNRA, která byla po léta a stále je duší a hybnou silou Čs. národní rady Vlastu Vrázovou, nositelku nejvyššího československého vyznamenání - Řádu bílého lva, která byla letošního plesu víc než platnou místopředsedkyní už tím, že je autorkou historických statí v plesové programové knížce. - Prof. Schwarzenberg znovu připomněl, že předseda oblastního výboru František Kalkus je také předsedou plesového výboru a představil jeho manželku Marii Kalkusovou, a nakonec tajemníci plesového výboru Marii Langovou, která nesla největší břímě přípravných prací plesu.

Poté Master of Ceremonies vylíčil stručně vznik a šedesátileté úsilí Čs. národní rady a výsledky této činnosti, která byla především pokračováním v práci dříve konané spolky jinými, jejichž sdružením vznikla Rada. Rečník zdůraznil, že ČSNRA je především organizací americkou, tj. sdružením amerických občanů, kteří sami přišli - či jejich předkové přišli z Čech, Moravy, Slezska, ze Slovenska či z Podkarpatské Rusi. Proto je samozřejmé, že Rada v prvé řadě pracuje pro to, aby Amerika sílila ku prospěchu všech svých obyvatel. To si však nepřejeme pouze ve vlastním zájmu, protože zde žijeme, ale spíše z vděčnosti k zemi, která nám umožnila najít obživu a více ještě k zemi, kde jsme našli svobodu, která je dnes v zemi našeho původu lidem násilím upírána. Dále rečník zdůraznil význam toho, že naše Rada je také organizací československou. Z toho vyplývá naše snaha zachovat jazyk předků i celý neztenčený odkaz kulturní, politický a náboženský, který si přistěhovalci z domova přinesli. A zase to nechceme jen proto, aby tento odkaz žil dále jen v našich dětech a vnucích, ale spíše proto, aby svůj náplní obohatil život celé Ameriky. Tento svobodýmilovný odkaz je jistě významným přínosem, kterým můžeme prokázat svoji vděčnost k novému domovu.

Zde se pak rečník rozhovořil o mnohotvárnosti přínosu našich lidí v každém oboru lidského snažení i o tom, že si naši přistěhovalci v Americe hned od začátku získali pověst lidí pracovitých, snaživých a spolehlivých, a že pozdější vlny přistěhovalců a exulantů tuto pověst znovu a znovu potvrdily.

Poté mluvil rečník o třetím, dnes snad nejnaléhavějším úkolu Rady, který arci za uplynulých 60 let Rada nikdy nespustila z očí. Je to starost o svobodu a neodvislosti hrdého lidu, žijící dnes v komunistickém ujařmení a pod sovětskou vojenskou okupací v Československu samotném. Zde rečník uvedl, že nikdy již nechceme slyšet něco takového, jako byl výrok ministerského předsedy Chamberlaina po uzavření hanebné mnichovské dohody: že prý Československo je země vzdálená a neznámá. Proto znovu a znovu ČSNRA připomíná, že v srdci Evropy žije lid s tisíciletou tradicí své vlastní státnosti, lid milující svobodu, lid, který má právo na svoje sebeurčení a který v minulosti dokázal, že si umí sám sobě vládnout. Zvláště v nynější době, kdy naše americká delegace na konferenci v Bělehradě ústy velvyslance Goldberga veřejně pranýřovala upírání lidských práv v Československu, uvědomuje si Rada s uspokojením, že její práce není marná, a že významně přispěla k dokumentaci nespočetných případů porušování ústavy platných zákonů, mezinárodních smluv i Helsinské dohody, jak to ostatně nedávno s uznáním potvrdil senátor Dole. Ze zpráv z Československa i z jiných ujařmených zemí dobře víme a opětovně slyšíme, že toto veřejné a důkazy podložené pranýřování je nejlepším a snad jediným způsobem, jak přivodit alespoň částečné a pozvolné zmírnění útlaku.

(Dokončení příště)

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois